

Svakodnevnica

Knežević, Vedran

Master's thesis / Diplomski rad

2025

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Academy of Arts and Culture in Osijek / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:251:643638>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-23**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Academy of Arts and Culture in Osijek](#)

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA
U OSIJEKU
AKADEMIJA ZA UMJETNOST I KULTURU
ODSJEK ZA VIZUALNU I MEDIJSKU UMJETNOST
SVEUČILIŠNI DIPLOMSKI STUDIJ LIKOVNA KULTURA

VEDRAN KNEŽEVIĆ

SVAKODNEVICA

DIPLOMSKI RAD

MENTOR: prof. art. Vladimir Frelj

Vukovar, 2024.

SAŽETAK

Slikarstvo kao i svaki umjetnički medij zahtijeva korištenje različitih likovnih elemenata. Ono što te elemente uokviruje u cjelinu jest prostor koji nastaje stvaranjem iluzije dubine i perspektive u ljudskom umu te se često koristi kako bi stvorio različite efekte kod promatrača, kao što su pojačavanje ili umanjivanje emocionalnog intenziteta i dočaravanje određenog događaja. Otvoreni nam se prostor može činiti beskonačnim dok se nasuprot tomu zatvoreni prostor može čini klaustrofobičnim. U kontekstu stvarnosti prostor je neizbježan i obilježava našu stvarnost. Zanimajući se za prostor i njegov utjecaj odlučio sam se za istraživanje seoskog prostora, odnosno bakinog seoskog imanja. Prizori koje sam naslikao nalikuju na one koje sam vidio prolaskom kroz Slavoniju. Ovaj je rad proizašao iz moje želje da izazovem tradiciju i tradicionalne koncepte, ali i iz ljubavi prema prostoru na kojem sam proveo veliki dio svojeg života. Sačinjavaju ga tri slike koje su konceptualno i estetski međusobno povezane te se tako nadopunjuju. Ukratko sam spomenuo i umjetnike i njihova djela koja sam držao važnima u cjelokupnome narativu ovoga diplomskog rada. Svaki od tih umjetnika gradio je drugačiju osobnu sliku sela, a njihovi su radovi su dokaz da su ruralni i seoski motivi neiscrpan izvor inspiracije tako što su pružili raznolikost motiva za različite generacije umjetnika.

Ključne riječi: slikarstvo, ruralni i seoski motivi, tradicija, prostor

ABSTRACT

Painting, like any art medium, requires the use of different artistic elements. What frames these elements into a whole is the space that is created by creating the illusion of depth and perspective in the human mind and is often used to create different effects for the observer, such as increasing or decreasing emotional intensity and enchanting a certain event. An open space can seem endless to us, while a closed space can seem endless to us, while a closed space can seem claustrophobic. In the context of reality, space is inevitable and marks our reality. Being interested in space and its influence, I decided to research the rural area, that is, my grandmother's country estate. The scenes I painted resemble those I saw while passing through Slavonia. This work arose from my desire to challenge tradition and traditional concepts, but also from my love for the space where I spent a large part of my life. It consists of three pictures that are conceptually and aesthetically interconnected and thus complement each other. I briefly mentioned the artist and their works that I considered important in the overall narrative of this thesis. Each of these artists built a different personal image of the village, and their works are proof that rural and village motifs are an inexhaustible source of inspiration by providing a variety of motifs for different generations of artists.

Keywords: painting, rural and village motifs, tradition, space

SADRŽAJ

1. UVOD	1
2. „KOD BAKE“ - KONCEPT	1
3. SELO U SLIKARSTVU KROZ POVIJEST UMJETNOSTI	4
3.1. <i>Pieter Bruegel stariji – renesansa, flamanski manirizam</i>	4
3.2. <i>Kazimir Maljevič – suprematizam</i>	7
3.3. <i>Jules Breton – naturalizam i realizam</i>	9
3.4. <i>Claude Monet</i>	10
3.5. <i>David Dibble</i>	10
4. BOJE I KOMPOZICIJA	12
5. OPREMA	13
6. MEDIJ I PREPARACIJA	13
7. PRIPREMA I PROCES IZRADE	14
8. ZAKLJUČAK	23
9. POPIS LITERATURE	24
10. POPIS ONLINE IZVORA	24
11. POPIS SLIKOVNIH MATERIJALA	25

1. UVOD

Prostor u slikarstvu jedan je od ključnih elemenata koji nastaje spojem likovnih elemenata raspoređenih u umjetničkom djelu, stvarajući iluziju dubine i perspektive u ljudskom umu, a koristi se kako bi stvorio različite efekte kod promatrača, kao što su pojačavanje ili umanjivanje emocionalnog intenziteta i dočaravanje određenog događaja. Otvoreni nam se prostor može činiti beskonačnim, dok se nasuprot tomu zatvoreni prostor može činiti klaustrofobičnim. U banalnoj svakodnevnici prostor je integralni i neizbježan dio naše stvarnosti. Čine ga arhitektura i svi njezini elementi, ali i sitnice kao što su banalni predmeti koje većinom ne primjećujemo niti im dajemo značaj. Takve sitnice definiraju prostor i stvaraju dojam određene estetike i atmosfere. Zanimajući se za prostor i njegov utjecaj na cjelokupno raspoloženje i dojam umjetničkog djela odlučio sam se za istraživanje teme seoskog prostora i svega onog što nudi. Fokus je ovoga diplomskog rada posjed moje bake koji se nalazi u selu Trnava u Osječko-baranjskoj županiji, u Slavoniji. Također, bitno mi je napomenuti da prizori poput onih na mojim slikama u ovom diplomskom radu mogu biti viđeni prolaskom kroz Slavoniju, što ukazuje na aktualnost teme koju sam odabrao. Moj se diplomski rad sastoji od triju dijelova, što znači da je svaka slika dio cjeline i međusobno se nadopunjuju. Uz pojašnjenje koncepta ovoga diplomskog rada također ću spomenuti slikarske radove koji su me se posebno dojmili dok sam istraživao povijest umjetnosti slikarstva za svoju temu. Oni će pokazati kako se mijenjao društveno-povijesni kontekst sela kroz likovnu umjetnost, što je selo simboliziralo i značilo ljudima toga vremena i kako su ga prikazivali. Naposljetku ću ukratko opisati proces nastanka mojih slikarskih radova i probleme s kojima sam se suočio.

2. „KOD BAKE“ - KONCEPT

Selo je mjesto okruženo prirodom, prožeto čistim zrakom u kojemu je tempo života sporiji za razliku od onoga u gradu. Moja je baka većinu svoga života provela u selu pa sam tako imao priliku provoditi svoje vrijeme na selu gdje sam iskusio ljepote koje ono donosi, ali i svjedočio teškom životu seljaka. Dolazak k baki u selo nudio bi mi bijeg od svakodnevice i doživljaj potpuno drugačiji od grada Vukovara u kojem sam odrastao i proveo većinu svoga života. Iako se bakin seoski posjed konstantno mijenja, neki dijelovi ostaju minimalno

promijenjeni. Kao većina ljudi, moja se baka teško nosi s velikim promjenama, pogotovo jer se svijet brzo mijenja. Nažalost, stjecajem okolnosti ostala je sama na svojem posjedu. Pokušava živjeti onako kako je cijeli život živjela: skromno i jednostavno, radeći marljivo koliko može na svojem posjedu. Živjela je od onoga što je proizvela i prodala. No kako ulazi sve dublje u starost, sve je manje aktivna. Zahvaljujući pomoći naše obitelji posjed nije propao i pao u zaborav. Taj je posjed nekoć bio dom mnogim životinjama: nojevima, konjima, guskama, patkama, kokošima, kravama, mačkama i psima. Danas posjeduje samo nekoliko kokoši, pijetla i jednog mačka. Za razliku od prijašnjih životinja čija je funkcija služila isključivo radu, zaradi i preživljavanju, današnje preostale životinje služe joj većinom za prijateljstvo. Osim životinja, imanje čine i objekti koji su služili različitim svrhama ili su jedva iskorišteni, kao na primjer: stari plugovi, žice, metalne šipke, drvene daske, grede i štapovi, crjepovi, cigle i tako dalje. Svaki taj objekt posjeduje svoj karakter i priča priču o prošlosti. Oni se stapaju sa svojom okolinom u stvarnosti i na mojim slikama. Zato što je svaki od navedenih objekata bitan za cjelokupni dojam prostora i čovjeka koji u njemu obitava, odlučio sam ih detaljno naslikati na svojim slikama. Prostor bakinog imanja produkt je štedljivosti i želje da se sve moguće maksimalno iskoristi. Građevine koje se tamo nalaze djelomično su izgrađene pomoću materijala dobivenih od porušene stare kuće. Ovaj diplomski rad možemo protumačiti pomoću latinske izreke „memento mori“ jer tumači utjecaj prolaska vremena i krhkosti ljudskih tvorevina.

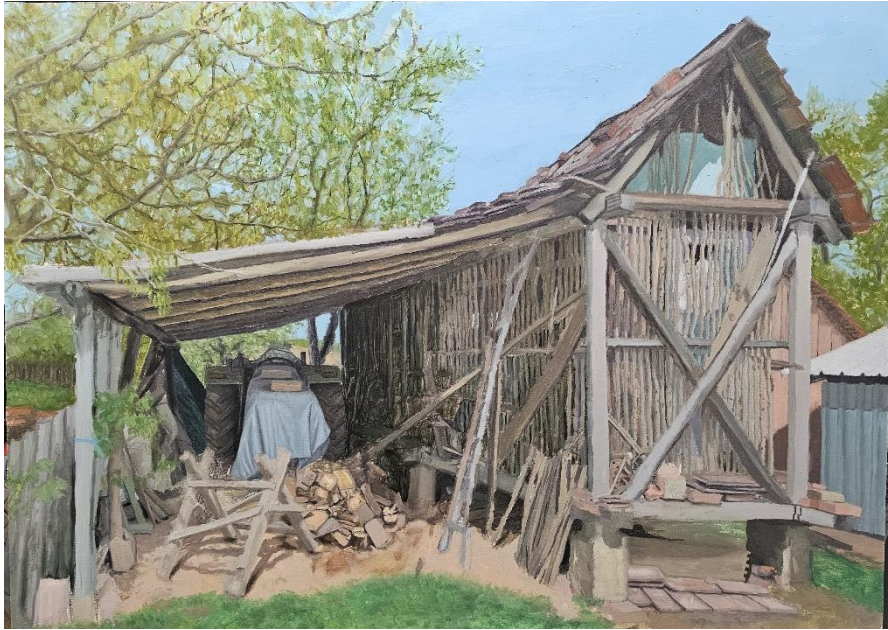
Pomoću slikarskoga medija odlučio sam prikazati i opisati dijelove bakinog seoskog imanja. Zato što sam želio izazvati tradiciju i tradicionalne koncepte, obilježio sam ga onakvim kakvim jest, fokusirajući se na dijelove koji polako propadaju. Izabrao sam tri kadra koji prikazuju ulaz iz dvorišta u vrt, čardak i hambar.

Slika 1, „Svakodnevnica“, uljane boje na drvenoj ploči, nedovršena slika (91 x 65, 7 cm), 2024.

Slika 2, „Svakodnevnica“, uljane boje na drvenoj ploči, nedovršena slika (90, 6 x 65, 8 cm), 2024.

Slika 3, „Svakodnevnica“, uljane boje na drvenoj ploči, nedovršena slika (91 x 65, 7 cm), 2024.

3. SELO U SLIKARSTVU KROZ POVIJEST UMJETNOSTI

Zbog dominiranja sakralnih tematika kroz povijest umjetnosti, seoske su tematike bile rijetkost, što mi je suzilo izbor primjera kojima se služim u ovom radu. Primjere koje sam držao vrijednim spomena poslužili su mi kao dokaz promjene ljudskog pogleda na svijet seljaka kroz slikarstvo. Teme su bile podrugljivog, idealiziranog, realističnog i revolucionarnog karaktera. U svojem sam istraživanju najčešće pronalazio slike u kojima je fokus na čovjeku ili na okolini koja ga okružuje.

3.1. Pieter Bruegel stariji – renesansa, flamanski manirizam

Prema Rose-Marie i Rainer Hagen (str. 47.) teme obrađivane u Europi tijekom 16. stoljeća bile su religioznog i klasičnog karaktera, što znači da su uključivale prizore biblijske povijesti i antičke mitologije. Nizozemska je u istom društveno-povijesnom kontekstu bila iznimka jer su neki njezini umjetnici su osim idealiziranja prikazivali i svakodnevicu vezanu uz različite profile ljudi. Jedan od takvih ljudi bio je Nizozemac Pieter Bruegel stariji.

E. H. Gombrich (str. 381.) tvrdi da se malo zna o životu navedenog umjetnika: bio je u Italiji te je radio i živio u Antwerpenu i Bruxellesu gdje je kreirao većinu svojih umjetničkih djela. Žanr na koji se fokusirao bio je seljački život u kojem je seljak poslužio pri prikazu ljudske gluposti.

Prema Rose-Marie i Rainer Hagen (str. 75.) Bruegel je isticao ljudske nagonске elemente.

E.H. Gombrich (382.-383. str.) takav stereotip dokazuje slikom „Seljačko vjenčanje“ u kojoj vidimo seljački kolektiv okupljen na proslavi vjenčanja u velikom štaglju. Iako je prostor pretrpan ljudima, kompozicija ne djeluje zbunjujuće zato što je scena vješto organizirana – stol oko kojeg su okupljeni ljudi proteže se slikom od stražnjeg do prednjeg plana i tako vodi oko promatrača. Većina ljudi za stolom zauzeta je konzumiranjem pića i hrane, što simbolizira ljudsku pohlepu i proždrljivost. Vidimo kako je Bruegel isticao nagonске elemente ljudi.

Prema Rose-Marie i Rainer Hagen (72. str.) „Svadba u Kani“, za razliku od slike „Seljačko vjenčanje“, idealiziran je prikaz ljudi visokog društvenog sloja koji sjede za stolom punim hrane koju ne jedu i ne piju, u potpunosti ju ignoriraju, što negira ljudsku potrebu za hranom i prikazuje čovjekovu superiornost nad prirodom.

Prema Rose-Marie i Rainer Hagen (str. 55.) po uzoru na Joachima Patiniera koji je zaslužan za razvoj prikaza krajolika slikarstvom, Bruegel je koristio različite metode kojima bi postigao privid udaljenosti i dubine u svojim slikama: prvi je plan slikao tamnim, uglavnom smeđim bojama, srednji plan zelenom i stražnji plan svijetlo plavom (tamno prema svijetlom), a kako bi obuhvatio što veći dio prostora, koristio bi ptičju perspektivu u svojim djelima.

Prema Rose-Marie i Rainer Hagen (str. 75.-79.) „Seljački ples“ prikaz je seljačkog slavlja koje na promatrača ostavlja dojam dinamike i kaosa pomoću mnogobrojnih figura u pokretu te intenzivnih boja. Kaotični pokreti na slici razlikuju se od formalnog plesa. Bruegel je isticao ljudske nagonске elemente.

Slika 4, Pieter Bruegel stariji, „Seljački ples“ , 1610.-1619. godine (114 x 164 cm), ulje na platnu

Slika 5, Pieter Bruegel stariji: „Seljačka svadba“, 1566.-1569. godine (1640 x 1140 cm), ulje na platnu

Slika 6, Paolo Veronese, „Svadba u Kani“, 16. stoljeće (6,77 x 9,94 cm), ulje na platnu

3.2. Kazimir Maljevič – suprematizam

Za razliku od Bruegela, Kazimir je Maljevič pomoću svojih slika prikazao selo na vrlo pojednostavljen način, odbacujući detalje koje je držao nebitnima. Upotrebljavao je osnovne geometrijske oblike i čiste boje. Seljake je doživljavao žrtvama koje trpe društvenu nepravdu. Razumio je život seljaka i suosjećao je s njima zato što je porijeklom iz seoske obitelji, što je utjecalo na njegove umjetničke radove.

Gilles Neret (str. 8.) navodi kako je Kazimir Maljevič u svojim dvjema biografijama spomenuo da je tijekom mladosti birao između dvaju svjetova: radnika u tvornici i seljana. Za razliku od tvornica, u kojima ljudi rukuju opasnim strojevima koje je nazvao životinjskim grabežljivcima, seoski ga je život radovao i privlačio. Fasciniran narodnom umjetnošću (različiti ornament, ukrasi, slike itd.) Maljevič se i sam počeo baviti njome. Tijekom karijere njegova djela malo- pomalo postaju apstraktna.

Gilles Neret (str. 74.) spominje Maljevičevu borbu protiv vlasti koja prisiljava seljake na kolektivizaciju i mehanizaciju poljoprivrede. Ako bi se seljak protivio i suprotstavio, bio bi deportiran i masakriran ili odveden na prisilni rad. Zato Maljevič staje u obranu seljaka, što izražava svojim figurativnim slikarstvom. Promatranjem njegovih takvih djela može se uočiti

postupno razaranje seoskog svijeta, pa tako on postupno reducira i ljudsku figuru i lice. Maljevič je jednom prilikom izjavio da više ne slika lica jer ne vidi u njima budućnost.

Prema Gilles Neret (str. 83.) „Glava seljaka“ podijeljena je u četiri suprematističke forme te predstavlja prepoznatljiv lik koji je objektiviziranog izgleda. Kao u nazivu slike, u središtu se nalazi glava seljaka iznad kojeg avioni lete prijeteći poput ptice grabljivice s ciljem da razore slobodu i tradicionalnu kulturu seljaka. Maljevičeve figure postale su arhetipovi ikona koje simboliziraju čovjeka kao žrtvu apokalipse i nihilizma. Oduzevši ljudskim figurama njihove karakteristike, on im na simboličan način oduzima čast i moć djelovanja, pretvorivši ih u lutke.

(Kazimir Maljevič 1878.-1935. i suprematizam, Gilles Neret)

Slika 7, Kazimir Maljevič, „Glava seljaka“, ulje na šperploči (7,7 x 53,8 cm), 1928.-1929.

3.3. Jules Breton – naturalizam i realizam

Francuski slikar Jules Breton živio je od 1827. do 1906. godine te pripada naturalističkom pokretu u umjetnosti. Rođen je i odrastao u selu Courrieres, što će utjecati na njegovo umjetničko stvaralaštvo. Često se bavio seoskom tematikom u svojim umjetničkim radovima pomoću kojih bi prikazao uobičajeni radnički život seljaka na idiličan i idealiziran način pažljivim odabirom boja, likova i prostora. Takav prikaz možemo uočiti na slici „Sijačice“, koja prikazuje marljive žene koje s ponosom obavljaju svoj posao u sumrak. Cijela scena dočarana je vjerno prema stvarnosti, ozračje je ugodno, a horizontalna kompozicija djeluje umirujuće na promatrača. Ovakvi nam radovi dokazuju da je javnost sve više suosjećala s pripadnicima nižih društvenih klasa i da su se polako razvijale ideje o ravnopravnosti ljudi.

Annette Bourrut Lacouture (str. 16.) citira isječak iz memoara Julesa Bretona u kojem je on otkrio razlog zbog kojeg je slikao naturalističke prikaze uobičajenog ljudskog života: „Dublje bismo proučavali ulicu i polja; upoznali bismo se sa strastima i osjećajima skromnog naroda i umjetnost bi im odala počast – počast koja je nekoć bila rezervirana isključivo za bogove i velikane“.

(https://books.google.hr/books?hl=hr&lr=&id=g5DCvqma2hEC&oi=fnd&pg=PA8&dq=jules+breton&ots=IKRJVr6_IC&sig=oozdGyixtTPisjuXK9jUU1OkpyA&redir_esc=y#v=onepage&q&f=true)

Slika 8, Jules Breton, „Sijačice“ (71,4 x 127,6 cm), 1868.

3.4. Claude Monet

Claude Monet jedan je od stvaratelja umjetničkog pokreta zvanog impresionizam u kojem je cilj bio zabilježiti umjetnikov dojam trenutka. Promatrajući sliku „Proljeće u Vethuilu” možemo primijetiti da je umjetnik koristio brze i energetične pokrete kista kako bi opisao raspoloženje, proljetni dan i pokazao svoju ljubav prema prirodi. Bio je fokusiran na cijelinu, a ne detalje. Ovdje su boje rezultat umjetnikova dojma prostora pa su simbolično upotrijebljene, ne obraćajući pozornost na objektivnu realnost.

Slika 9, Claude Monet, „Proljeće u Vethuilu”, ulje na platnu (60,5 x 80, 5 cm), 1880.

3.5. David Dibble

Umjetnik David Dibble rođen je 1977. godine. Odrastavši na farmi Davis okruga (Utah, SAD) otpočetak je bio pod dojmom krajolika koji će kasnije utjecati na njegove slike. Ovaj umjetnik sada živi na imanju Orem (Utah) gdje traga za spojem božanskog i zemlje. Njegov je cilj osvijestiti nam ljepotu i plemenitost agrokulture.

(<https://www.dibbleart.com/about>)

Iako su arhitektura i lokacija drugačiji, promatrajući njegove radove primjećujem sličnosti između naših slika: emocionalni dojam prostora, raspored prostora i cjelokupna atmosfera, ali što je najbitnije, fokus je zadržan na prostoru. To su ideje spokojnih i mirnih prostora u kojima je vrijeme zamrznuto. Iako posjedi koje je naslikao djeluju napušteno, autor nije definirao je li zaista takva situacija.

Slika 10, David Dibble, „Snalazimo se“ n.d. (dimenzije nisu navedene u opisu slike)

Slika 11, David Dibble, „Prošlo je ljeto i prošao je dan“ n.d. (76,2 x 121,92 cm)

Slika 12, David Dibble, „Ovaj tjedan, možda sljedeći“ n. d. (dimenzije nisu navedene u opisu slike)

4. BOJE I KOMPOZICIJA

Pigmenti koje sam koristio pri slikanju sljedeći su: ultramarine blue, prussian blue, phtalo blue, sevres blue, viridian, lemon yellow, yellow, vermilion, scarlet, deep rose, oxide red, burnt sienna, raw sienna, burnt umber, raw umber. Kao baze pri miješanju boja često bih koristio viridian za prikaz vegetacije, te umber i siennu za prikaz tla i drva. Od boja koje sam koristio najdominantnije su zelene i zemljane boje koje svojom pojavom asociraju na prirodu jer su njezin sastavni dio. Na svim trima slikam cilj mi je bio dočarati mirnu i tihu atmosferu korištenjem većinom slabo zasićenih boja i skromno sam koristio odnos komplementarnih parova boja. Kompozicijom sam želio dočarati opuštenost i mirnoću koju osjećam dok sam na bakinom imanju. Iako se u mojim slikarskim radovima nalazi mnogo detalja, neke sam pojednostavio i ublažio kontrast boje i oštine tako da ne bih stvorio kaotično raspoloženje. Na slici broj 3 tok teče kroz čardak prema daljini, na slici broj 2 tok nas vuče u unutrašnjost nekadašnjeg hambara, a na slici broj 1 tok prvotno teče slijeva nadesno. Na svim trima slikama mogu se vidjeti različite sitnice. To su različiti komadi metala, stara poljoprivredna oprema, daske, cigle, crjepovi i tako dalje.

5. OPREMA

Pri slikanju sam koristio kistove, a pri miješanju boje malu špahtlu. Kistovi su sastavljeni od sintetičkih vlakana, srednjih tvrdoća i profesionalne razine. Koristio sam tri vrste kistova različitih veličina: filbert, ravni i okrugli. Filbert je kombinacija ravnog i okruglog dizajna. Od svih tipova kistova koje sam koristio, nude najširu primjenu. Omogućuju kreiranje od mekih do tvrdih rubova i prijelaza te su zato idealni za organske oblike poput biljaka. Zbog široke primjene koristio sam ga najčešće u svojem diplomskom radu. Zatim sam, zbog njihova pravokutnog oblika, koristio sam ravne kistove za oštrije prijelaze gdje je bila potrebna velika preciznost, kao na primjer pri slikanju greda, cigala i različitih metalnih konstrukcija. Naposljetku, najmanje sam koristio okrugle kistove zbog njihova jedinstvenog oblika koji omogućuje opisivanje delikatnih istaknutih detalja i linearne poteze.

6. MEDIJ I PREPARACIJA

Medij sam pripremio kombinacijom slikarskog rafiniranog lanenog ulja i damar laka. Koristio sam ih skromno. Ulje lana jedno je od najčešće upotrijebljenih medija u uljanom slikarstvu. Karakterizira ga elastičnost, otpornost, dobar je za dugovječnost slike i poboljšava postojanost boje. Zato što produljuje vremenski rok sušenja boje i požuti nakon određenog vremenskog roka, zahtijeva oprez pri doziranju. Damar lak dobiva se od prirodne smole. Odlikuje ga sjaj i živost. Zbog intenziteta navedenih karakteristika, koristi se u maloj dozi u mediju. Omjer ulja i damar laka je tri naprema jedan. Terpentin sam koristio za nanošenje prvog sloja boje, koji je ujedno i najtanji.

Kao bazu slike koristio sam drvenu šperploču koju sam preparirao pomoću trostrukog premaza smjesom drvofiksa, bijelog akrila i vode s objiju strana ploče.

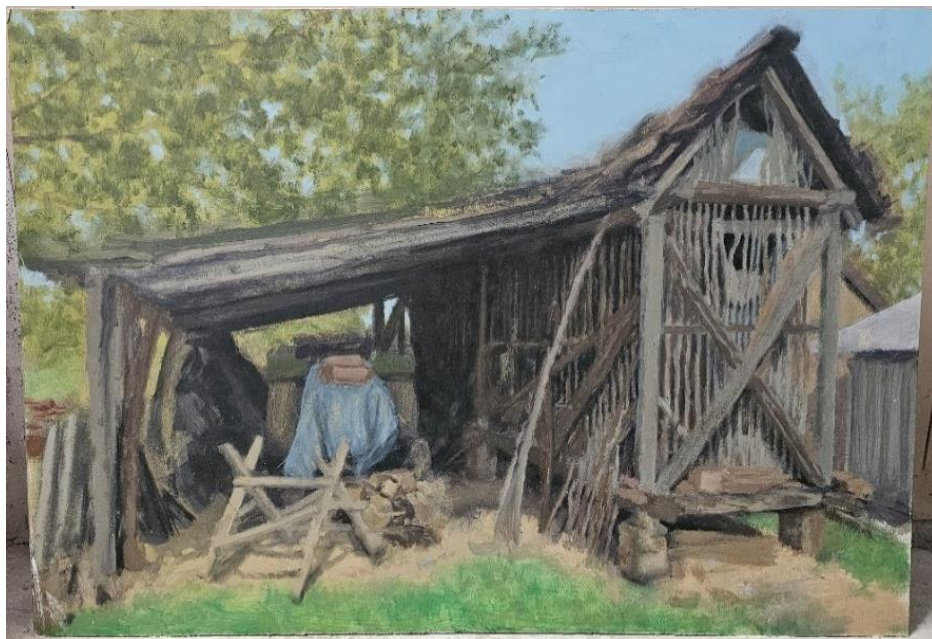
7. PRIPREMA I PROCES IZRADE

Ovisno o temi koja se želi obraditi bitan je pomni odabir medija pomoću kojeg ćemo realizirati ideju. Za realizaciju svoje ideje izabrao sam slikarski medij jer nudi fleksibilnost i osobni fizički kontakt prilikom izvedbe ideje. Odbio sam koristiti pomagala poput ravnala i projektora jer je bitan faktor u kreiranju slike greška, ali ne ona greška koja se dogodi prilikom nemara i nedostatka vještine, nego prilikom slobodnog pokreta ruke koja povlači potez kistom po površini. Tako nastaju organički oblici. Zato što sam želio zadržati autentičnost prostora koji dočaravam, prikazao sam ga onakvim kakav je bez mijenjanja rasporeda prostora. Nažalost, zbog različitih razloga nisam bio u mogućnosti slikati scene uživo prema promatranju. Zato sam slikao prema vlastitim fotografijama koje su mi poslužile kao referenca i dodir sa stvarnošću jer mi subjekti nisu bili izravno dostupni. Kreirao sam veliku količinu fotografija od kojih sam samo tri odlučio iskoristiti u diplomskom radu. Izbjegavao sam potpuno kopiranje fotografije jer sam želio da ostane vidljiv moj osobni dodir. Iako mi je cilj bio postići realističnost, iluziju prostornosti i dubine, također mi je bila važna i vizualna reprezentacija prostora, a ne potpuna kopija fotografije.

Prije začetka ideje za diplomski rad, tijekom studiranja, radio sam radove slične tematike i karaktera (slika broj 26, 27 i 28) koji su mi zapravo poslužili poput prototipa. Kako bih se pripremio za slikanje diplomskog rada, naslikao sam slike i nacrtao crteže koji su mi pomogli u istraživanju odabranog prostora i koncepta diplomskog rada. Zatim sam naslikao skice manjih formata kako bih se lakše suočio s kompleksnom scenom koju želim dočarati. Kreativni proces kroz koji sam prošao, pomogao mi je pri odabiru boja i kompozicije te sam se tako upoznao s problemima koje su me čekali. Dok sam radio na konceptu, bio sam u nedoumici oko odabira dijelova posjeda na koje ću se koncentrirati i, što je najbitnije, morali su se slagati skupa kao cjelina. Prikazani je prostor samo sredstvo pomoću kojeg izvodim svoju ideju da je nečiji prostor dokaz osobnosti.

Slika 13, skica broj 1, uljane boje na ljepenki (2023. 73 x 51, 5 cm) 2023.

Slika 14, skica broj 2, uljane boje na ljepenki (73 x 51, 5 cm) 2023.

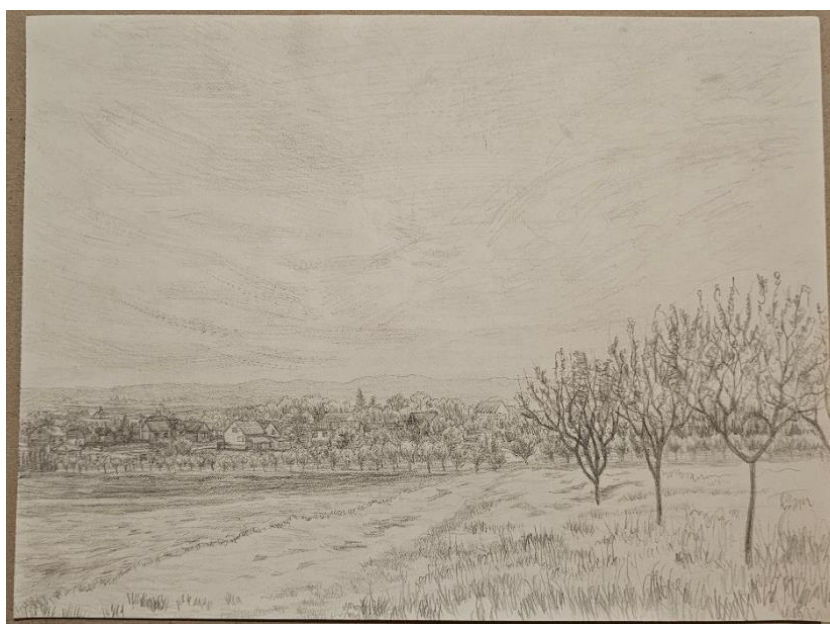
Slika 15, Bakin posjed, crtež olovkom na papiru (42,9 x 29,9 cm), 2023.

Slika 16, prikaz bakine kokoši dok se hrani crvima, crtež olovkom na papiru, (42,9 x 29,9 cm), 2022.

Slika 17, ulaz u čardak na bakinom posjedu, crtež olovkom na papiru, bez naziva (21 x 28 cm), 2024.

Slika 18, pejzaž sela Trnave, crtež olovkom na papiru, bez naziva, (21 x 28 cm), 2024.

Slika 19, prikazi različnih lokacija s bakinog posjeda, crtež olovkom na papiru, bez naziva (21 x 28 cm), 2024.

Slika 20, portret bakine kokoš, crtež olovkom na papiru, bez naziva (21 x 28 cm), 2024.

Slika 21, prikaz hranjenja kokoši na bakinom posjedu, crtež olovkom na papiru, bez naziva (21 x 28 cm), 2024.

Slika 22, prikaz plastenika, bunara i kokoši na bakinom posjedu, crtež olovkom na papiru, bez naziva (21 x 28 cm), 2024.

Slika 23, prikaz bakinog mačka zvanog Tigro dok promatra njezin posjed, crtež olovkom na papiru, bez naziva (21 x 28 cm), 2024.

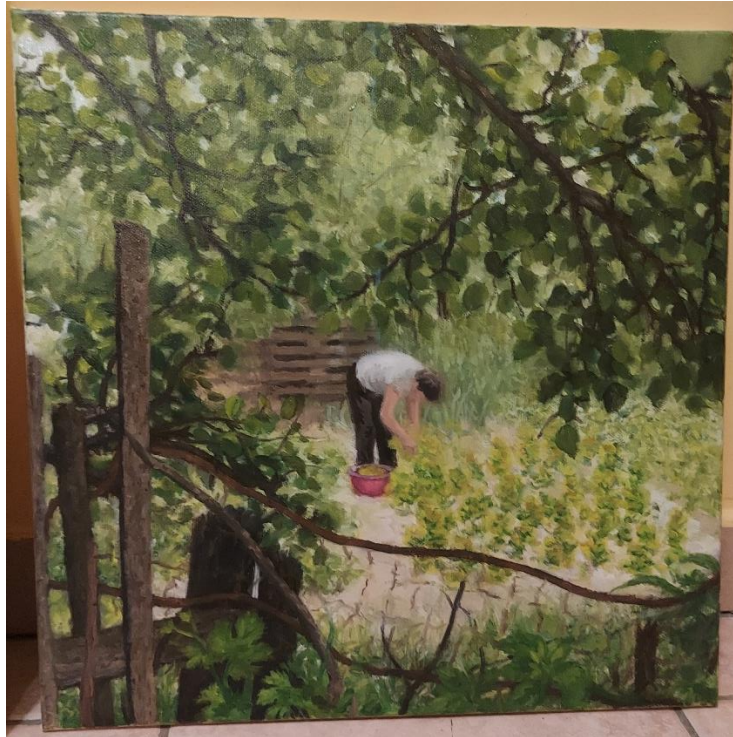
Slika 24, pogled iz hambara na baku i njezine kokoši, broj 1, crtež olovkom na papiru, bez naziva (21 x 28 cm,) 2024.

Slika 25, baka u društvu kokoši, bez naziva, () uljane boje na ljepenki, 2019.

Slika 26, prikaz kokošiju dok provode vrijeme u bakinom dvorištu, bez naziva, (dimenzije nepoznate), uljane boje na šperploči, 2021.

Slika 27, baka u svojem vrtu, bez naziva, (), uljane boje na platnu, 2020.

Slika 28, pogled iz hambara na baku i njezine kokoši, broj 2, crtež olovkom na papiru, bez naziva (21 x 28 cm) 2024.

Slika 29, povrće iz bakinog vrta, crtež olovkom na papiru, bez naziva (21 x 28 cm), 2023.

8. ZAKLJUČAK

Prostor je jedan od najbitnijih elemenata umjetnosti zbog kojeg umjetnici istražuju i izražavaju različite aspekte svojega iskustva. Svatko interpretira prostor oko sebe drugačije i daje važnost različitim stvarima. Selo asocira ljude na povezanost s prirodom i tradicijom, duševni mir i zdravlje. Seoski i ruralni motivi omogućuju nam istraživanje identiteta, tradicije i društvenih promjena i zbog toga su česta tema mnogim umjetnicima tijekom povijesti umjetnosti. Selo se pokazalo kao neiscrpan izvor inspiracije pružajući bogatstvo motiva za različite umjetnike. Kontrast između prošlosti, sadašnjosti i budućnosti bitan je dio čovjekova života s kojim se mora suočiti. Imao sam želju prikazati osobni prostor iz svoje perspektive i ostaviti slikama mogućnost izvrsnosti bez ovisnosti o detaljnom i opširnom pojašnjavaњу koncepta i ideje.

9. POPIS LITERATURE

E. H. Gombrich, Povijest umjetnosti, Golden marketing, 1999.

Rose Marie i Rainer Hagen, Bruegel cjelokupno djelo, 2007 Taschen GmbH

Gilles Neret, Kazimir Maljevič i suprematizam, 2007 Taschen GmbH

10. POPIS ONLINE IZVORA

Annette Bourrut Lacouture, Jules Breton Painter of Peasant Life, 2002.

Url:https://books.google.hr/books?hl=hr&lr=&id=g5DCvqma2hEC&oi=fnd&pg=PA8&dq=jules+breton&ots=IKRJVr6_IC&sig=oozdGyixtTPisjuXK9jUU1OkpyA&redir_esc=y#v=onepage&q&f=true

David Dibble

Url: <https://www.dibbleart.com/about>

11. POPIS SLIKOVNIH MATERIJALA

Slika 1: „Svakodnevica“, uljane boje na drvenoj ploči, nedovršena slika

Izvor: autor

Slika 2: „Svakodnevica“, uljane boje na drvenoj ploči, nedovršena slika

Izvor: autor

Slika 3: „Svakodnevica“, uljane boje na drvenoj ploči, nedovršena slika

Izvor: autor

Slika 4, Pieter Bruegel stariji, „Seljački ples“, 1610-1619. (114 x 164 cm), ulje na platnu

Izvor:https://en.wikipedia.org/wiki/The_Peasant_Dance#/media/File:Pieter_Bruegel_the_Elder_-_The_Peasant_Dance_-_WGA3499.jpg

Slika 5, Pieter Bruegel stariji, „Seljačka svadba“, 1566.-1569., (1640 x 1140 cm), ulje na platnu

Izvor: (<https://artsandculture.google.com/asset/peasant-wedding/hgGvote2WI8P3w>)

Slika 6, Paolo Veronese, „Svadba u Kani“, 16. st. (6,77 x 9,94 cm), ulje na platnu

Slika 7, Kazimir Maljevič, „Glava seljaka“, ulje na šperploči, 1928.-1929., (71,7 x 53,8 cm)

Izvor: https://rusmuseumvrm.ru/data/collections/painting/19_20/zh_9488/index.php?lang=en

Slika 8, Jules Breton, „Sijačice“, 1868., (71,4 x 127,6 cm)

Izvor: <https://eclecticlight.co/2017/05/16/different-fields-jules-breton-and-jean-francois-millet/>

Slika 9, Claude Monet, „Proljeće u Vethuilu“, ulje na platnu, 1880., (60,5 x 80, 5 cm)

Izvor: <https://artsandculture.google.com/asset/spring-in-vethuil-claude-monet/9AHADVzxowc14w>

Slika 10, David Dibble, „Snalazimo se“ (datum i dimenzije nisu navedene u opisu slike)

Izvor: <https://www.dibbleart.com/selectedarchive?pgid=kj8wnbcn-c7709480-44e3-4fb1-aa3a-a9872becb9a8>

Slika 11, David Dibble, „Prošlo je ljeto i prošao je dan“ (76,2 x 121,92 cm) (datum nije naveden)

Izvor: <https://www.dibbleart.com/availableartwork?pgid=kj8xbj5c-4ed30395-b159-4380-9e06-940fdabfcca2>

Slika 12, David Dibble, „Ovaj tjedan, možda sljedeći“ (datum i dimenzije nisu navedene u opisu slike)

Izvor: <https://www.dibbleart.com/selectedarchive?pgid=kj8wnbcn-935b1c1f-217c-4b60-84b0-05365966ee00>

Slika 13, Skica broj 1, uljane boje na ljepenki

Izvor: autor

Slika 14, slika broj 2, uljane boje na ljepenki

Izvor: autor

Slika 15, bakin posjed, crtež olovkom na papiru, 2023., (42,9 x 29,9 cm)

Izvor: autor

Slika 16, prikaz bakine kokoši dok se hrani crvima, crtež olovkom na papiru, 2023., (42,9 x 29,9 cm)

Izvor: autor

Slika 17, ulaz u čardak na bakinom posjedu, crtež olovkom na papiru, bez naziva

Izvor: autor

Slika 18, pejzaž sela Trnave, crtež olovkom na papiru, bez naziva (21 x 28 cm), 2024.

Izvor: autor

Slika 19, prikazi različitih lokacija s bakinog posjeda, crtež olovkom na papiru, bez naziva (21 x 28 cm), 2024.

Izvor: autor

Slika 20, portret bakine kokoši, crtež olovkom na papiru, bez naziva (21 x 28 cm), 2024..

Izvor: autor

Slika 21, prikaz hranjenja kokoši na bakinom posjedu, crtež olovkom na papiru, bez naziva (21 x 28 cm), 2024.

Izvor: autor

Slika 22, prikaz platenika, bunara i kokoši na bakinom posjedu, crtež olovkom na papiru, bez naziva (21 x 28 cm), 2024.

Izvor: autor

Slika 23, prikaz bakinog mačka zvanog Tigro dok promatra njezin posjed, crtež olovkom na papiru, bez naziva (21 x 28 cm), 2024.

Izvor: autor

Slika 24, pogled iz hambara na baku i njezine kokoši, broj 1, crtež olovkom na papiru, bez naziva (21 x 28 cm), 2024.

Izvor: autor

Slika 25, baka u društvu kokoši, bez naziva (), uljane boje na ljepenci, 2019.

Izvor: autor

Slika 26, prikaz kokošiju dok provode vrijeme u bakinom dvorištu, bez naziva (dimenzije nepoznate), uljane boje na šperploči, 2021.

Izvor: autor

Slika 27, baka u svojem vrtu, bez naziva (), uljane boje na platnu, 2020.

Izvor: autor

Slika 28, pogled iz hambara na baku i njezine kokoši, broj 2, crtež olovkom na papiru, bez naziva (21 x 28 cm), 2024.

Izvor: autor

Slika 29, povrće u bakinom vrtu, crtež olovkom na papiru, bez naziva (21 x 28 cm), 2023.

Izvor: autor